הלכה · משנה תורה · מפרשים · השגות הראב״ד · ספר עבודה

השגות הראב"ד על משנה תורה, הלכות בית הבחירה

רבנו אברהם ב"ר דוד [הראב"ד] מפושקיירה

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

השגות הראב"ד על משנה תורה, הלכות בית הבחירה

רבנו אברהם ב"ר דוד [הראב"ד] מפושקיירה

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/השגות-הראבד-על-משנה-תורה-הלכות-בית-הבחירה/
הקובץ נוצר ב־20 בנובמבר 2026 מגרסה 39-202611200317v של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 4
הלכה ט 4
הלכה י 4
הלכה טז 4
פרק ב 4
הלכה ז 4
הלכה ח 4
הלכה יד 4
פרק ג 5
הלכה יב 5
הלכה יח 5
פרק ד 5
הלכה א 5
הלכה ג 5
הלכה ה 5
הלכה ט 5
הלכה י 6
הלכה יא 6
פרק ו 6
הלכה ט 6
הלכה יד 6
פרק ז 6
הלכה ה 6
הלכה יג 6
הלכה טז 6

פרק א

הלכה ט

ואין בונין עץ בולט כלל כו'. א"א והלא לשכת כהן גדול של עץ היתה ובשמחת בית השואבה מקיפין כל העזרה גזוזטרא אלא לא אסרה תורה כל עץ אלא אצל מזבח ה' והיא עזרת כהנים משער ניקנור ולפנים אבל בעזרת נשים ובהר הבית מותר:

הלכה י

עד שתקבע בארץ. א"א עוד אמרו שאם נעקרה האבן ועמד הכהן ועבד במקומה (בגומא) אין דרך שירות בכך:

הלכה טז

ומלבנין את המזבח וכו'. א"א וכשסדין אותו לא היו סדין אותו אלא בכפיס של עץ וכן מכל העזרות ומכל הלשכות שהן קדש:

פרק ב

הלכה ז

רחבו עשרים וארבע אמות וכו'. א"א אולי אינו כן כי הארבעה טפחים הם כניסת הקרנות מדפני המזבח:

הלכה ח

וגובה מקום המערכה. א"א לא ידעתי מהו גובה המערכה אם אמר על התפוח שבאמצע המזבח והלא הוא שאומר למטה שהתפוח ההוא אינו אלא הדשן המונח שם ועוד התפוח אינו מקום המערכה אבל הנוסחא המדוייקת ורוחב מקום המערכה שמנה עשר טפחים ושני הטפחים הם שפחתו משתי הקרנות ברחבן ואולי יש לומר שאותן שני טפחים היו פגימה שהקרנות היו כנוסים מדופן המזבח שני טפחים ז' טפחים מכאן וז' טפחים מכאן אחר כל זה התבוננתי מדבריו שהוא קורא מן הסובב ולמעלה מקום מערכה וזהו שכתב וגובה מקום מערכה שמנה עשר טפחים שהם שלש אמות ולמעלה במזבח של משה כתב כמו כן בזה הלשון כי בלשון אחרת ידבר אל העם הזה ומשנה לשון חכמינו:

הלכה יד

ורבובה היתה נקראת. א"א לא כי אלא החלון לבד והרבובה לבד וכך היא שנויה במסכת מדות:

פרק ג

הלכה יב

רוחב הבית בין הצפון וכו'. א"א זהו מחלוקת התנאים וסדר התמיד אינו כן שהרי שנינו מצא שתי נרות מזרחיות דולקים וזהו לענין מזרח ומערב מונחים:

הלכה יח

ומוכני עשו לו. א"א דברים זרים אני רואה בכאן ואנו מקובלים שהמוכני אינו מקבל מים והוא גלגל שהיו קושרים בו את הכיור בחבל ומשקעין אותו הוא ומימיו בבור העזרה בערב כדי שיהיו מימיו מחוברים ולא יפסלו בלינה ומפורש כל זה ביומא ובזבחים:

פרק ד

הלכה א

לא היו משיבין. א"א והלא אורים ותומים ורוח הקדש שני דברים הם מן החמשה שחסרו בבית שני ולדבריו אינו אלא אחד וחיסור בגדים שאמר אינו כלום שאינו מחשבון הבגדים:

הלכה ג

ורום הכיור. א"א לא האיר ולא הצהיר ולא היה כיור בתקרה אלא טוח בכותל חזק מבפנים בסיוד וכיור כדי שלא יכנסו מים שבגגות התאים בכותלי ההיכל ואמתים בית דילפא כמו מרזבות קבועות בכותלים ובולטות לקבל דלף התקרה ולשופכו לחוץ ואיך אפשר להיות מ"ש ועדיין לא הגיע לתקרה:

הלכה ה

מאה אמה עובי כותל האולם. א"א כל זה הבל ורעיון רוח שלא היה שם כותל לאולם כלל וטעות גדולה היא זו שלא היה לאולם אלא כותל המזרח שלפני ההיכל ועל כן אמרו ההיכל צר מאחריו ורחב מלפניו ורוחב האולם נמנה ברוחב ההיכל:

הלכה ט

ורובד על גבה. א"א איני יודע מהו על גבה אלא שבכותל של היכל היה מקצר אמה ונמצא חלל התא שש משש אמות ומעלה ואותן שש אמה שהתא בהן חללו חמש הם היו כנגד אוטם ההיכל שהיו שש אמות וזהו שחשבו רוחב ההיכל כותל התא חמש והתא שש וכותל ההיכל שש והוא למעלה מן האוטם:

הלכה י

בדיוטא אחת. א"א אין צורך לזה ומה נשתנו השנים מן השלשה:

הלכה יא

ואחד לתא שבו הפישפש. א"א לא היה שם תא אחר לאותו הפשפש אלא באותו התא שבקרן מזרחית צפונית היה הפשפש למזרחו והיה פתח קטן כעין חלון שמכניס זרועו בה והוא נקרא פשפש ופותח פתח התא המזרחי שהיה המנעול מבפנים ושני מנעולים היו לו אחד יורד לאמת השחי ואחד פותח כיון ואם כדבריו היה תא למזרח והרי לא מנו אותן במנין התאים:

פרק ו

הלכה ט

ועובי החומה כלפנים. א"א אך אלו בששים לקרקע העזרה ומשכחת להו בבר שורא:

הלכה יד

בקדושה ראשונה שקדשה שלמה. א"א סברת עצמו היא זו ולא ידעתי מאין לו ובכמה מקומות במשנה אם אין מקדש ירקב ובגמ' אמרו דנפול מחיצות אלמא למ"ד קדושה ראשונה לא קדשה לעתיד לבא לא חלק בין מקדש לירושלים לשאר א"י ולא עוד אלא שאני אומר שאפילו לרבי יוסי דאמר קדושה שנייה קדשה לעתיד לבא לא אמר אלא לשאר א"י אבל לירושלים ולמקדש לא אמר לפי שהיה יודע עזרא שהמקדש וירושלים עתידים להשתנות ולהתקדש קידוש אחר עולמי בכבוד י"י לעולם כך נגלה לי מסוד ה' ליראיו לפיכך הנכנס עתה שם אין בו כרת:

פרק ז

הלכה ה

מהלך בנחת. פי' שלא ילך דרך הדיוטות:

הלכה יג

ואין קוברין מת בתוכן (**עד שירצו יצא אין מחזירין אותו**). א"א לא שמעתי בכאן לא רצון טובי העיר ולא רצון אנשי העיר אלא לעולם אין קוברין בהן אבל אם רצו לסבבו בעיר כדי להרבות בהספדו ובכבודו עד שירצו קרוביו להוציאו מסבבין:

הלכה טז

החיל מקודש. א"א אף זה מדבריהם: